

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

06.12.2022 nr. 04/10548
La nr. 12/3950 din 02.12.2022

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Cancelaria de Stat**

Urmare a examinării proiectului Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023, comunicăm următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul de act normativ a fost elaborat conform prevederilor Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Legii nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, altor acte normative, ce țin de domeniul protecției sociale de stat. Bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 a fost estimat la venituri și la cheltuieli în sumă de 38735604,7 mii de lei și este balansat, ținând cont de mijloacele bugetului de stat în sumă de 6166426,9 mii lei, destinate acoperirii deficitului de mijloace proprii.

Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ și cerințele care au impus intervenția normativă.

Totodată atenționăm că, autorul proiectului nu a justificat prin argumente pertinente majorarea contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct. 1.6, 1.7 și 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale în mărime de 14700 lei și contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct. 1.6¹ din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale în mărime de 27772 lei.

Cu referire la majorarea contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct. 1.6¹ din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 (profesiile juridice) care este diferită de contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) stabilită altor categorii de plătitori remarcăm că, propunerea autorului proiectului nu este justificată și în esența sa contravine art. 3 lit. b) din Legea nr.

489/1999, care stabilește unul din principiile de bază ale sistemului public de asigurări sociale, cel al *egalității*, în virtutea căruia urmează a se asigura tuturor participanților la sistemul public - contribuabili și beneficiari - un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Dat fiind faptul că, există mai multe categorii de contribuabili care muncesc pe cont propriu și nu au angajator aceștia urmează să plătească contribuții sociale în mod egal. Prin urmare, atenționăm că nu este judicios de a stabili în Legea asigurărilor sociale de stat norme speciale pentru *profesii juridice* în ceea ce privește mărimea contribuției la asigurări sociale, or, acestea nu trebuie discriminate de alte profesii și alte persoane, care lucrează pe cont propriu și nu au angajator decât în cazuri justificate.

În context, amintim concluziile Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (Decizia din 04.12.2014 pe cauza nr. 151/2014), unde s-a constatat prezumția discriminării avocaților cu privire la: 1) discriminarea pe criteriu de statut profesional la determinarea cuantumului contribuțiilor sociale datorate de avocați statului (paragraful 6.4). La fel, s-a reamintit că principiul egalității cere tratament egal pentru persoanele aflate în situații egale și tratament diferit pentru persoanele aflate în situații diferite (paragraful 6.5).

Astfel, principiul nediscriminării reprezintă un pilon important al politicii sociale comunitare, iar egalitatea oportunităților reprezintă cadrul necesar realizării politicii sociale la nivel statal și european. Evitarea adoptării unor norme care impun practici discriminatorii sunt absolut necesare într-o societate democratică.

Complimentar menționăm că, normele privind majorarea contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru profesiile juridice nu corespund nici angajamentelor asumate prin Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobată prin Legea nr. 211/2021, în sensul enunțat de *îmbunătățire a sistemului contributiv și de garanții sociale a reprezentanților profesiilor conexe justiției, astfel încât să corespundă necesităților și posibilităților reprezentanților profesiilor juridice.*

Suplimentar menționăm că, la promovarea unor eventuale majorări ale contribuțiilor sociale este necesar de a se ține cont inclusiv de consecințele crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra activității, veniturilor și economiilor acestor contribuabili.

Astfel, menționăm că pe perioada pandemiei și pe perioada stării de urgență (an. 2020-2022) au fost instituite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată

activitatea instanțelor de judecată, fapt ce a generat reducerea considerabilă a activității profesiilor juridice și, respectiv, a veniturilor. De notat e faptul că, în anii 2021-2022 un număr mare de avocați (148), administratori autorizați (14), experți judiciari (28), notari (6), mediatori (12) și-au suspendat activitatea, fapt ce pune în risc continuitatea activității profesiilor juridice la asigurarea unei justiții eficiente, calitative, puternice, credibile și transparente.

La fel semnalăm că, reprezentanții profesiilor juridice fiind afectați de pandemie în starea de urgență nu au beneficiat de scutiri de taxe, contribuții sau impozite.

Pentru o privire de ansamblu asupra sarcinii financiare aplicate reprezentanților profesiilor juridice reiterăm că, începând cu anul 2021, contribuția fixă de asigurare socială s-a majorat drastic de la 10 740 MDL la 24 255 MDL (pentru anii 2021-2022) și se propune o nouă majorare la 27772MDL pentru anul 2023.

În context atenționăm că, majorarea considerabilă a contribuțiilor sociale în fiecare an reprezintă o afectare a independenței și climatului favorabil pentru exercitarea profesiilor juridice.

Reieșind din opiniile recepționate de Ministerul Justiției și realizarea funcțiilor sale în domeniul profesiilor și serviciilor juridice, potrivit Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, se propune spre examinare păstrarea situației din 2022 sau, eventual, instituirea a două categorii de plăți sociale pentru reprezentanții profesiilor juridice:

- contribuție fixă minimă (obligatorie) – 12 236 lei / an – cu toate prestațiile de asigurări sociale calculate din venitul lunar asigurat egal cu 1/2 din salariul mediu pe economie prognozat pentru anul respectiv;

- contribuție fixă calificată (opțională) – 24 255 lei / an – cu toate prestațiile de asigurări sociale calculate din venitul lunar asigurat din mărimea salariului mediu pe economie în anul respectiv.

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV-MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2022.12.06 14:48:49 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

04.12.2022 nr. 07/2-17/648

La nr. 12/3950 din 02.12.2022

*Referitor la examinarea proiectului
legii bugetului asigurărilor sociale
de stat pe anul 2023*

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

e-mail: secretariat@social.gov.md

svetlana.staci@social.gov.md

Copie: Casa Națională de Asigurări Sociale

e-mail: secretariat@cnas.gov.md

La demersul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.12/3950 din 02.12.2022, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Cu referire la proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 comunicăm lipsa obiecțiilor.

Cu referire la Nota informativă la proiectul legii bugetului

Referitor la veniturile proprii estimate ale BASS

Conform estimărilor Ministerului Finanțelor, efectuate reieșind din prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2023-2025 prezentați de către Ministerul Economiei conform scrisorii nr. 07-3218 din 24.11.2022, volumul fondului de remunerare a muncii a fost actualizat. Ca urmare veniturile proprii BASS pentru anul 2024-2025 au fost reestimate și sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1. Estimările veniturilor proprii BASS pe anii 2024-2025 (mil.lei)

	Estimat	
	2024	2025
1. Contribuțiile la BASS	23677,0	26185,0
<i>dintre care:</i>		
- contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori	23440,1	25923,3
<i>ponderea în FRM</i>	23,7	23,7
- contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de persoanele neangajate	236,9	261,7
2. Alte venituri	443,0	475,2
dintre care IT	438,4	470,6
TOTAL venituri proprii	24120,0	26660,2

Referitor la transferurile pentru acoperirea deficitului BASS

Luând în considerare majorarea nesemnificativă a estimărilor la venituri proprii pentru anii 2024-2025, Ministrul Finanțelor a ajustat volumul transferurilor pentru acoperirea deficitului pentru anii nominalizați, corespunzător, în sumă de 6500,8 mil lei și 6495,0 mil lei.

Totodată, având în vedere că, indicatorii proiectului de buget și estimările veniturilor și cheltuielilor BASS a avut ca punct de pornire bugetul precizat pentru anul curent, este oportun reflectarea și compararea indicatorilor proiectului legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023, ca indicatorii aprobați (precizați) pentru anul 2022, ținând cont de modificările adoptate pe parcursul anului curent.

În contextul celor expuse, Nota informativă la proiectul legii bugetului, inclusiv tabellele anexate urmează a fi revizuită ținând cont de obiecțiile și propunerile înaintate.

Secretar de stat

Ion GUMENE

Digitally signed by Gumene Ion
Date: 2022.12.04 19:40:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

✉ A.Porumbescu
E.Popescu
☎ (022) 26-26-21/26-26-47
✉ aurelia.porumbescu@mf.gov.md
elena.popescu@mf.gov.md